

EUROPEAN
RURAL
COMMUNITY
ALLIANCE

Under the auspices of
the Secretary General of
the Council of Europe,
Mr Thorbjørn Jagland

II EUROPOS KAIMO PARLAMENTO MANIFESTAS

*Partvirtintas II Europos kaimo parlamento dalyvių ,
kuris vyko 2015 m. lapkričio 4-6d. Schärding, Austrija,
ir jame dalyvavo 240 delegatų iš 40 Europos šalių*

Mes, daugelio žmonių ir organizacijų veikiančių Europos kaimuose atstovai, priėmėme šį Europos kaimo manifestą kaip siekių, įsipareigojimus ir reikalavimų pareiškimą, remdamiesi kaimo žmonių išsakytais lūkesčiais susitikimų metu, rengiantis Europos kaimo Parlamentui, vykusių kampanijų metu .

Kaimo vietovių įvairinimas. Mes labai vertiname didelę vietovių ir žmonių įvairovę Europoje, kylančią iš įvairios geomorfologijos, klimato ir biologinės įvairovės žemėje ir jūroje ir iš ilgos žmonijos veiklos istorijos visame žemyne. Mes matome šią įvairovę, išreikštą žmonijos kultūros ir gamtos išteklių, kaip milžiniškas galimybes ateityje užtikrinant gerovės gyvavimą visoms Europos tautoms.

Bendros vertybės. Mes pripažįstame bendrąsias Sąjungos vertybes, kurios jungia Europos žmones - demokratija, lygybė, teisinė valstybė, žmogaus teisių pripažinimas, bendradarbiavimo dvasia. Mums daro įspūdį bendros temos, kilusios Europos kaimo Parlamento kampanijos visoje Europoje metu, nuo Atlanto iki Juodosios jūros ir nuo Skandinavijos iki Viduržemio jūros.

Gyvenimo kokybė. Tie, kurie gyvena Europos kaime vertina gyvenimo kokybę, kurią siūlo kaimo vietovės, ūkiai, kaimai ir miesteliai, pakrantės ir salos, kalnai ir miškai su jų kultūra, gamtos peizažais, sveika aplinka ir kultūros paveldu.

Susirūpinimas kaimo sąlygomis. Tačiau mes esame labai susirūpinę, kad kaimo ekonomikos siaurinimas daro įtaką daugeliui regionų, jiems trūksta galimybių gauti norimą ir gerai apmokamą darbą, todėl jauni žmonės išvyksta, vyksta kaimo senėjimas, to pasėkoje atsiranda demografinis disbalansas, paslaugų trūkumas, skurdas ir socialinė atskirtis tarp socialiai nuskriaustų žmonių ar etninių mažumų bei vyksta aplinkos degradacija.

Veiksmų poreikis. Mes tikime, kad šie iššūkiai turi būti išspręsti ne tik kaimo bendruomenių, bet ir visumos Europos gyventojų naudai. Mes visi priklausome nuo maisto, medienos, energetikos, vandens ir mineralų pagamintų kaimo vietovėse. Ūkininkai, įmonės ir kiti kaimo subjektai sukuria bendrą turtą visai Europai. Kaimo vietovės labai prisideda prie klimato kaitos problemų sprendimų, poilsio, visuomenės sveikatos, socialinės, ekonominės ir dvasinės gerovės.

EUROPEAN
RURAL
COMMUNITY
ALLIANCE

Under the auspices of
the Secretary General of
the Council of Europe,
Mr Thorbjørn Jagland

Teisės. Mes teigiame, kad kaimo vietovės ir bendruomenės turi teisę į visų žmonių ir Europos institucijų pripažinimą, kad jų gyvenimo kokybė ir pragyvenimo lygis turi prilygti miesto gyventojų bei jie turi teisę visapusiškai dalyvauti politiniuose procesuose. Mes kviečiame visų lygių valdžios institucijas patvirtinti šias teises. Visose politikos ir veiksmų aspektuose, susijusiuose su kaimo bendruomenėmis, turėtų būti suteiktos lygios teisės.

Vizija. Mūsų Europos kaimo ateities vizija - tai energingos, visa apimančios ir tvarios kaimo bendruomenės, palaikomos įvairios kaimo ekonomikos ir išlaikančios aukštos kokybės aplinką ir kultūros paveldą. Mes tikime, kad vizijos apibrėžtos kaimo bendruomenės, gali būti svarbūs klestinčios, ramios, teisingos ir nešališkos Europos ir tvarios pasaulinės visuomenės autoriai.

Partnerystė. Mūsų vizijos siekimas reikalauja kiekvienoje šalyje atsinaujinusios ir lygiateisės partnerystės tarp žmonių ir vyriausybių. Mes, kaimo žmonės ir organizacijos, žinome, kad mes atsakome už mums suteiktą lyderystę ir siekiame kolektyvinės gerovės. Tačiau mes taip pat reikalaujame, kad visų lygmenų valdžios, įskaitant Europos institucijų, dirbtų, kad ši itin svarbi partnerystė būtų veiksminga.

Kaimo vietovių būklės apžvalga. Mes raginame Europos Sąjungą peržiūrėti pagrindines kaimo vietovių situacijas bei prisidėjimus, kuriuos kaimo vietovės dabar daro, ir toliau darys, užtikrinant gerovę Sąjungai. Šios peržiūros ataskaita turi būti paskelbta 2017, pažymint 30 –ąsias ataskaitos "Kaimo visuomenės ateitis" metines. Jos išvadose turėtų matytis glaudus ryšys su skiriamais ES programomis ir fondais kaimo vietovėms. Mes norėtume naudoti tęstinį Europos kaimo Parlamento procesą, kad kaimo bendruomenės galėtų įtakoti politikos rengimą po 2020 m.

Mes prašome, kad Europos Taryba apsvaistytų ir pradėtų būklės apžvalgą bei įvertintų kaimo vietovių poreikius visose savo šalyse narėse.

Apverčiant nuosmukio spirale. Daugelio regionų kaimo bendruomenių gyvybingumas yra paveiktas "spirale žemyn". Gyventojų praradimas (ypač jaunų žmonių) sumažina kaimo paslaugų ir vietos ekonomikos gyvybingumą, ir tai dar padidina gyventojų praradimą. Mes reikalaujame suderintų pastangų kaimo suinteresuotosioms šalims, visų atitinkamų agentūrų ir vyriausybių "apversti spiralę" skatinant pasididžiavimą gyvenimu kaime, stiprinti kaimo paslaugas, įvairinti kaimo ekonomiką ir sudaryti sąlygas jauniems žmonėms pasilikti arba grįžti į kaimo vietovės.

Jaunimas. Daugelis jaunų žmonių yra pasirengę likti, ar persikelti į kaimo vietovės ir prisiimti atsakomybę kaip žemdirbiai, kaimo verslininkai ir piliečiai būsimai kaimo ekonomikos ir bendruomenių gerovei. Jaunus žmones turi patraukti užimtumas, gerai orientuotos švietimo ir profesinio mokymo sistemos, gamybinės praktikos, remiančios vietos poreikius, prieiga prie žemės, būsto ir kredito, socialinė ir kultūrinė veikla, ir konkreti parama jauniems ūkininkams bei verslininkams. Mes raginame vyriausybes ir pilietinę visuomenę siekti patenkinti šiuos poreikius, įtraukiant jaunimą aktyviai dalyvauti politiniuose procesuose.

Skurdas ir atskirtis. Mes pripažįstame pažangą, kuri buvo padaryta kovoje su skurdu ir socialine atskirtimi Europoje. Tačiau milijonai žmonių vis dar kenčia įvairių rūšių skurdą ir socialinę atskirtį. Socialinė ir teritorinė sanglauda yra neatsiejama mūsų vizija Europoje. Mes reikalaujame nuolatinių pastangų siekiant įtraukti ir visavertį dalyvavimą visuomenės gyvenime.

EUROPEAN
RURAL
COMMUNITY
ALLIANCE

Under the auspices of
the Secretary General of
the Council of Europe,
Mr Thorbjørn Jagland

LEADER ir BIVP. Mes tvirtai pasisakome už teritorinį, integruotą ir partnerystę pagrįstą požiūrį į kaimo plėtrą, „iš apačios į viršų“ ir vietovę pagrįsta dvasia. Mes norime matyti plačiai taikomą LEADER principą ir jo išplėtimą į Bendrijos inicijuojamą vietos plėtrą viduje ir už ES ribų. Mes esame labai susirūpinę dėl šiuo metu esančių trūkumų integruotam procesui regionuose ir kaimo plėtros programose daugelyje šalių. Mes raginame institucijas ir vyriausybes ES viduje parodyti pasitikėjimą vietos veiklos grupėms, didinti jų finansavimą, pritaikyti taisykles ir procedūras, siekiant patenkinti kaimo bendruomenių poreikius, ir užtikrinti tikrai integruotą požiūrį į vietos plėtrą. Mes raginame visus sektorius, Vakarų Balkanų ir Juodosios jūros regiono šalis nustatyti partnerystės pagrindą tarp sektorių dėl LEADER ir BIVP naudojimo.

Kaimo paslaugos ir infrastruktūra. Pagrindinės kaimo paslaugos, tokios kaip - parduotuvių, pašto, mokyklų, pirminės sveikatos priežiūros, viešojo transporto bei socialinė infrastruktūra - yra gyvybiškai svarbūs, jais grindžiama gyvenimo kokybė kaimo vietovėse. Pakankama fizinė infrastruktūra - vandens tiekimas, kanalizacija, elektros energijos tiekimas, transporto sistemos - taip pat labai svarbu. Tačiau daugelyje kaimo regionų, kaimo paslaugos jau silpsta arba neliko, o infrastruktūra yra nepakankama, kad galima nutraukti jų nykimą. Mes raginame vyriausybes ir paslaugų teikėjus pripažinti kaimo žmonių teisę į pakankamą infrastruktūrą ir pagrįstą prieigą prie visų pagrindinių paslaugų bei sudaryti sąlygas kaimo bendruomenėms priimti sprendimus ir imtis veiksmų, kuriais siekiama užtikrinti paslaugų ir infrastruktūros tinklą pagal mūsų poreikius.

Vietos ir subregiono ekonomika. Europos Kaimo regionuose veikia tūkstančiai vietinių ir subregionų ekonomikų, kurios yra turtingos mikro, mažosiomis ir vidutinėmis įmonėmis, sudarančiomis bendruomenių šerdis ir prisidedančiomis prie platesnės Europos tautų ekonomikos. Mes teikiame didelę svarbą gyvybingumo ir perspektyvumo šių vietinių ir subregioninių ekonomikų didinimui visuose Europos kaimuose. Tai daroma skirtingai kiekvienoje vietoje ir skirtingomis priemonėmis, tačiau gali įtakoti daugelį skirtingų sektorių - žemės ūkį, miškininkystę, žuvininkystę, energetikos gamybą, gamybą, taip pat pridėtinės vertės įmones, tiekimo grandines, turizmo ir paslaugų pramonės šakas, taip pat verslą informacinių technologijų srityje. Ten yra galimybės atsirasti socialinėms įmonėms. Labai svarbi yra bendra konsultavimo, verslo paramos ir kreditavimo, profesinio švietimo ir mokymo, tiksliai orientuoto į esamas ir potencialias įsidarbinimo galimybes, sistema.

Maži ir šeimos ūkiai. Mes pripažįstame komercinių ūkių svarbą indėlių Europos ekonomikai. Tačiau mes esame rimtai susirūpinę dėl ūkio darbo jėgos nuostolių ir milijonų mažų ir šeimos ūkių gerovės ES ir Pietryčių Europoje, Juodosios jūros regione, ypač atokiose vietovėse kaip kalnuose ir salose. Šie ūkiai suteikia pragyvenimą milijonams šeimų, tiekia maistą vietos rinkai tūkstančiams bendruomenių gyventojų, palaiko tradicinį gyvenimo būdą, nuo kurio priklauso žemės, gamtos, ekosistemos ir kultūros paveldo išlikimas. Jie yra kooperatyvų ir socialinių ūkininkavimo įmonių steigėjai bei pridėtinės vertės kūrėjai. Mes raginame vyriausybes, pilietinės visuomenės organizacijas ir kaimo bendruomenes pripažinti ir remti šeimos ūkininkavimą kaip perspektyvų Europos ūkininkavimo modelį.

Maži miesteliai. Miesteliai, kurių yra tūkstančiai Europoje, yra labai svarbūs socialiniai, ekonominiai ir kultūriniai centrai kaimo bendruomenėms. Jie yra prekybos, viešųjų ir socialinių paslaugų, vidurinių mokyklų bei sveikatos centrai; jie gali pasiūlyti dideles galimybes turizmo

Under the auspices of
the Secretary General of
the Council of Europe,
Mr Thorbjørn Jagland

sirtyje ir kartu įnešti svarų indėlį į regionines ir nacionalines ekonomikas. Tačiau jie yra nepripažįstami kaip pagrindiniai tikslai nacionalinių ar Europos politikos kryptių ir programų, dažnai yra suvokiami kaip nei kaimo, nei miesto. Mes pritariame Europos Sąjungos politikai orientuotai į mažus miestelius, pripažįstant jų indėlį į socialinį ir ekonominį kaimo gyvybingumą. Mes siūlome intensyvesnę bendradarbiavimą tarp bendruomenių, organizacijų ir institucijų kaimo ir miesto vietovėse, siekiant visapusiškai išnaudoti socialinius, kultūrinius ir ekonominius ryšius, kuriuos toks bendradarbiavimas gali atnešti; bei keistis idėjomis ir gera praktika tarp kaimo ir miesto.

Lyderystė kaimo plėtroje. Mes pripažįstame svarbų lyderystės vaidmenį visuose lygmenyse ir tarp lygmenų. Mes pripažįstame, kad svarbiausia atsakomybė už tai, kad identifikuoti poreikį ir tiekti sprendimus priklauso nuo mūsų, kaimo veikėjų. Tačiau, lyderystė kaimo plėtroje yra kolektyvinis veiksmas priklausantis nuo vietinių, regioninių, nacionalinių ir Europos lygių ir pasižymi įsipareigojimu, bendravimu, bendradarbiavimu ir pasitikėjimu. Raginame pilietinę visuomenę, vyriausybes ir privatų sektorių bendradarbiavimui, kurio metu būtų panaudojami visų gebėjimai, ištekliai ir puoselėjama aplinka, skatinamas novatoriškumas, kuriama tvari ir atsakinga lyderystė, įkvepianti bei pritraukianti būsimus lyderius.

Pilietinės visuomenės tinklai. Europos ir nacionaliniai tinklai, kurie vedė Europos kaimo Parlamento kampaniją yra paremti dalyvaujamąja demokratija. Jų narystės apima tūkstančius bendruomenių, vietos asociacijų, kooperatyvų ir kitų struktūrų teikiančių pagrindines paslaugas ir skatinančių bendradarbiavimą tarp kaimo gyventojų. Raginame vyriausybes ir Europos institucijas gerbti nevyriausybinių organizacijų ir jų tinklų nepriklausomybę ir remti jų veiklą.

Partnerystė tarp pilietinės visuomenės ir vyriausybių. Mes tikime, kad veiksminga kaimo plėtra reikalauja plačių pažiūrų ir inovatyvios partnerystės tarp žmonių ir vyriausybių, vieno šalia kito kaip lygių partnerių. Raginame kaimo suinteresuotąsias šalis dirbti su vyriausybėmis; ir pradėdant vietos valdžia, vyriausybėmis, tarptautinėmis institucijomis sukurti veiklias konsultacijų ir bendradarbiavimo sistemas, padedančias priimti sprendimus, siekiant sudaryti sąlygas kaimo suinteresuotiems asmenims dalyvauti formuojant ir įgyvendinant politiką bei nustatant tvirtą pagrindą vaisingai bendradarbiauti tarp kaimo suinteresuotųjų šalių ir visų lygių valdžios institucijų.

Rėmimo aplinka. Mes raginame vyriausybes veikti patikimose ir atvirose bendraminčių partnerystėse su kaimo bendruomenėmis, pripažįstant jų teisę į apsisprendimą; ir suteikti palankią aplinką per įstatymus, administravimą ir finansavimą. Palanki aplinka turėtų apimti visapusiškus įsipareigojimus demokratijos ir teisinės valstybės principais; darna tarp įvairių aspektų ir politikos visose vyriausybės veiksmų srityse, susijusiose su kaimo vietovėmis; pakoreguojant visų susijusių sričių politikas ir programas; supaprastinti ir lanksčiau naudoti reguliavimo, mokesčių ir finansų sistemas, skatinti asmenų, labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių, socialinių įmonių, kooperatyvų ir kitų iniciatyvas; bei gerbti kaimo bendruomenių teises pasirašant tarptautines sutartis ir rengiant įstatymus.

Švietimas. Keičiantis pasauliui, žmonėms nuolat augo gebėjimas prisitaikyti ir diegti naujoves socialinėje ir ekonominėje veikloje. Todėl švietimas ir mokymasis visą gyvenimą - nuo ankstyvos vaikystės - vaidina lemiamą rolę, kuri leidžia kaimo bendruomenėms klestėti, užtikrinti bendradarbiavimą ir tinklų kūrimą bei visapusišką dalyvavimą vystymosi procesuose. Jie yra labai

Under the auspices of
the Secretary General of
the Council of Europe,
Mr Thorbjørn Jagland

svarbūs, suteikiant galimybę jauniems žmonėms suprasti turtingo ir perspektyvaus gyvenimo kaime galimybes, kad pasiektų ir nuolat atnaujintų įgūdžius. Mes raginame švietimo institucijas užtikrinti veiksmingą prieigą kaimo bendruomenėms prie švietimo paslaugų, įskaitant nuotolinį ir profesinį mokymąsi, atinkančias kaimo gyvenimo realijas.

Tarptautiniai mainai. Mes tikime, kad būtų pasiekta tvari kaimo plėtra visoje Europoje turi būti suteikta galimybė keitimuisi gera patirtimi kaimo suinteresuotiems veikėjams ir vyriausybėms visose Europos šalyse ir už jos ribų. Rytai ir Vakarai gali vienodai prisidėti ir gauti iš tokių mainų daug naudos. Mes reikalaujame, kad visos Europos požiūris į mainų programas, bendradarbiavimus tarp vyriausybių ir NVO, finansuojamų iš multi-nacionalinių ir kitų vidaus ir išorės ES donorų būtų skatinamos. Pirmausia į šį procesą turėtų įsitraukti Europos kaimo plėtros tinklas ir ES finansuojami nacionaliniai kaimų tinklų visose ES valstybėse narėse.

Viešinimas ir veiksmai. Mes prašome Europos NVO tinklus, kurie bendrai inicijavo Antrąją Europos kaimo Parlamentą vadovauti viešinimo ir veiksmyų įgyvendinimo programai pagrįstai šio manifesto, glaudžiai bendradarbiaujant su savo nariais ir visais galimais partneriais.

Mūsų išipareigojimai. Mes išipareigojame ir toliau siekti įgyvendinti viziją apibrėžtais šiame manifeste veiksmais. Mes tikime, kad kaimo bendruomenės, vyriausybės ir įvairios nacionalinės institucijos, dirbančios kartu, gali pasiekti Europos kaimo regionų atgimimo. Tuo įsitikinę mes pareiškiame, kad **VISA EUROPA TURI GYVENTI!**

Aiškinamasis priedas

Europos kaimo Parlamento kampanija 2015 buvo bendrai inicijuota trijų europinių nevyriausybinių organizacijų - Europos kaimo Bendruomenių aljanso(ERCA), Partnerystė kaimo Europoje(PREPARE) ir Europos LEADER asociacija kaimo plėtrai(ELARD). Ji apima nacionalines kampanijas, kurių metu buvo renkamos idėjas iš kaimo bendruomenių, 36 Europos šalyse: nacionalinėse konferencijose , kaimo parlamentu metu bei trijų dienų Europos kaimo Parlamente, kurioje dalyvavo 40 kaimo problemomis suinteresuotųjų šalių atstovai , bei vyriausybių ir tarptautinių institucijų atstovai.

Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

MIT UNTERSTÜTZUNG VON BUND, LAND UND EUROPÄISCHER UNION

LE 14-20

Europäischer
Landwirtschaftsfonds zur
Entwicklung des
ländlichen Raums
This connects Europe to
the local food culture

